

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АКТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

**JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN**

2026

11

**Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi**

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik (O'zbekiston)

Suleymanov R.X. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Musayev N.U. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Urakov D.J. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Xolikulov A.B. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Zuyev A.S. – t.f.d., prof. (Rossiya)

Jesus Gil Fuensanta. – t.f.d., prof. (Ispaniya)

K.Yildirim. – t.f.d., prof. (Turkiya)

Muxamedova D.G. – psix.f.d., prof. (O'zbekiston)

Safayev N.S. – psix.f.d., prof. (O'zbekiston)

Rasulov A.I. – psix.f.d., prof. (O'zbekiston)

Tashimova F.S. – psix.f.d., prof. (Qozog'iston)

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof. (O'zbekiston)

Nishanova O.Dj. – f.f.d., prof. (O'zbekiston)

To'xtayev X.P. – f.f.d., prof. (O'zbekiston)

Sobirova U.F. – sots.f.d., prof. (O'zbekiston)

Xudaykulov H.J. – ped.fan.d., prof. (O'zbekiston)

Miroslav Ballay – PhD, prof. (Slovakiya)

Shirinova R.X. – fil.f.d., professor. (O'zbekiston)

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Sadullayeva N.A. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Markov A.V. – fil.f.d., prof. (Rossiya)

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Abdurahmonova N.Z. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., dots. (O'zbekiston)

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2026

MUNDARIJA

Tarix

Abdullayev B. Rahima Aminovanning ilmiy maktabi va O'zbekistonda tarixchi kadrlar tayyorlash tizimi rivojiga qo'shgan hissasi	4
Abdullayeva D., Djurayeva S. O'zbekiston qishloq xo'jaligida ingichka tolali paxta yetishtirishning ahamiyati (Qashqadaryo, Surxondaryo viloyatlari misolida. 1945-1990-yy.).....	7
Axatov I. Mustaqillik yillarida O'zbekiston va Malayziya o'rtasidagi savdo-iqtisodiy hamda turistik aloqalarning rivojlanish dinamikasi	10
Axrarova A. Maxsus posyolkalarda ta'lim va madaniy-ma'rifiy muassasalar	13
Bababekov A. "Turizm qishlog'i" maqomidagi maskanlarni etnoqishloq konsepsiyasi asosida rivojlantirish (Jizzax vohasi qishloqlarida misolida)	17
Badalov B. Ikkinchi jahon urushi yillarida O'zbekiston SSR hududida kasalliklarga qarshi kurashish tajribasi	21
Baxtiyorova O. Fish species of the Amu darya basin and their role in the ethnoculture of the oasis population	24
G'aybullayev A. O'zbekiston va Qozog'iston respublikalari o'rtasidagi madaniy munosabatlar: bugungi kun va istiqbollar.....	27
Jo'rayeva G. Markaziy Osiyo va O'zbekistonda uzumchilik an'analari: tarixiy tahlil	30
Insopov A. 1950-yillarda O'zbekiston SSR prokuraturasining umumiy nazorat faoliyatida sotsialistik qonuniyligni ta'minlash mexanizmlari (arxiv materiallari asosida)	33
Nishonova Z. Turkistonda muhojirlik harakatining yuzaga kelish sabablari (Sovet mustamlakachiligi davri misolida).....	36
Норкobilов Т., Минасянц В. Бронзовые сосудики-усмадоны из коллекции государственного музея истории Узбекистана (Городище Кендыктепа)	39
Nuruzade Sh. The role of transnational corporations in the system of international relations in the context of geopolitical transformations	42
Сатторов Ш. Арийская проблема в исторической науке: Урало-степной очаг и пути Индоиранских традиций (Синташта-Аркаим и БМАК)	47
Usmonova G. Turkistonda harbiy tarixiy merosni muzeylashtirish jarayonining shakllanishi va rivojlanish bosqichlari (XIX asr oxiri – XX asr boshlarida)	49
Eshmirzayev Z. Surxon-Sherobod vohasida irrigatsiya qurilishlari va cho'l massivlarining o'zlashtirilishi (1950–1970-yillar)	52
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdug'offorov S. Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining yozuv kompetensiyasi rivojlanganlik darajasini diagnostika qilish.....	56
Abdullayev B. Yangi O'zbekistonda yoshlarda antikorrupsiya ongini shakllantirishning ijtimoiy-falsafiy yo'nalishlari	59
Abdullayeva U. Boshlang'ich sinf darslarini kreativ ta'lim muhiti asosida tashkil qilish metodikasini takomillashtirish	62
Abrarov I. Yangi O'zbekistonda yoshlarga oid davlat siyosatining institutsional rivojlanishi.....	65
Avezova M. Bo'lajak kimyo o'qituvchilarini tayyorlashda dual ta'limning nazariy-metodologik asoslari	68
Adilova M. Oilaviy tarbiya modeli va uning raqamli muhitda transformatsiyalashuvining ijtimoiy-pedagogik mohiyati	71
Azamaliyev Q. Tibbiy madaniyat va profilaktik xulq-atvor: O'zbekiston misolida ijtimoiy tahlil.....	74
Aliqulov M. Raqamli monitoring va KPI shaffofligining sanoat korxonalari operatsion samaradorligiga ta'siri	77
Amonov Z. Mulkiy huquqlarning mohiyati va raqamli ob'ektlarga nisbatan huquqiy rejimni belgilash masalalari.....	80
Amilxanova N. Modern approaches to communicative competence in english language teaching.....	82
Аслонова Э. Содержание экологической компетентности и ее показатели.....	85
Axmedova D. Oilaviy resurslar migrant xotin-qizlar psixoemotsional holatining indikatori sifatida.....	88
Axmedova I. "Yoshlarni radikalizmdan himoya qilishda ijtimoiy tarmoqlarning o'rni"	92
Babajanov Y. Nutq qo'rquvi va uni yengishning psixologik usullari	95
Bayzakova G. Yangi O'zbekiston ayollarida liderlik madaniyatini rivojlantirishning ijtimoiy-falsafiy asoslari	98
Баймурзаева К. Использование искусственного интеллекта для улучшения навыков восприятия и понимания текста обучающимися на уроках русского языка	101
Boltayeva Q. O'qituvchilarning kasbiy-intellektual salohiyatini diagnostika qilish mezon va ko'rsatgichlari.....	104
G'ulamov O. Barkamol avlodni shakllantirishning ijtimoiy-falsafiy asoslarida madaniyat va san'atning aksiologik mohiyati.....	107
Djanbayeva S. Tarbiya fanini o'qitishda badiiy pedagogika imkoniyatlaridan animatsion dublyaj texnologiyasi misolida foydalanish	110
Jumabaev T. Sportchilarda o'z ustida ishlash ko'nikmasining tarkibiy komponentlari va psixometrik mezonlari	113
Ibraximova D. Odil sudlovni ta'minlashda sudyalarning kasb etikasining o'rni: korruptsiyaga qarshi kurashishning nazariy va amaliy jihatlari	116
Imomov M. Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak pedagoglarning kasbiy madaniyatini rivojlantirish texnologiyalari.....	119
Исамухамедов Т. Опыт взаимодействия государства и гражданского общества: Узбекистан и Европа.....	123
Kamilov D. Analitik falsafa an'anasida "tahlil" konsepsiyasining metodologik va kognitiv ahamiyati	126
Karimova M. Dialogik muloqotni tahlil qilish va modellashtirishda aksiologik yondashuvni qo'llash istiqbollari.....	130
Kenjayev M. Opportunities for enhancing youth participation in the implementation of reforms	134
Kurbanov J. Umumiy o'rta ta'lim maktabi o'quvchilarida media tafakkurini rivojlantirishda tashkiliy va pedagogik omillar.....	137
Qurbonov O. Qashqadaryo viloyatida neftgaz-kimyo klasterini tashkil etish orqali sohani 2027-2030 yillarda jadal rivojlantirish istiqbollari.....	140
Kutlimurodova N. Ona va bola salomatligini muhofazalashga doir yondashuvlarning ilmiy-nazariy tahlili	143
Qambarova D. O'rta darajadagi (IELTS 5.5) talabalarda ingliz tili kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishda individual yondashuvning samaradorligi	146
Latipova Ch. Virtual muhitda o'smirlar xavotirligi va nevrozmi namoyon bo'lishining psixologik xususiyatlari	149
Mamadiyarova D. Диагностика ценностно-смыслового компонента структурно-содержательной модели здорового материнства у матерей с патологическим течением родов	152
Mamatqulova N. Milliy marosimlarning transformatsiyasi muammosini tadqiq etishning metodologik asoslari	155
Mustafoyev A. Janubiy-sharqiy Osiyoda davlat va din munosabatlari modellari (Malayziya, Indoneziya va Singapur misolida).....	158
Muxtarov U. Ishsizlikning shaxs ruhiy salomatligi va oilaviy munosabatlarga ta'siri: ijtimoiy-falsafiy tahlil	161
Nishonbekova S. Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarida lingvodidaktik kompetensiyani rivojlantirishda sun'iy intellekt texnologiyalarining didaktik salohiyati.....	164
Normatova D. The necessity of enhancing teachers' personal and creative potential in the context of globalization and its theoretical foundations.....	167
Nuriyeva U. Umumta'lim muassasasi rahbarlarining ma'naviy qiyofasini shakllantirishning metodologik asoslari	169
Odilov M. Kursantlarning yosh, individual-psixologik va ijtimoiy-madaniy xususiyatlarining stressga chidamlilik bilan bog'liqligi ...	172
Omonov R. Sun'iy intellekt davrida media va raqamli savodxonlik: dezinformatsiyaga qarshi kognitiv barqarorlikni shakllantirishning konseptual asoslari	175
Ochilov H. Yangilanayotgan o'zbek jamiyatida milliylik va zamonaviylik uyg'unligi paradigmalari	178

Ruzieva G. Genderga sezgir yondashuv asosida maktabgacha ta'lim tashkilotlari rahbarlarida boshqaruv madaniyatini rivojlantirishning nazariy-pedagogik jihatlarlari	181
Saidova N. Digital rivalry between the United States and China: implications for international image	184
Saitmurodov J. O'zbekistonda axloq va huquq munosabatini o'rganishning falsafiy-huquqiy yondashuvlari	187
Sambetov Z., Dossaliyev T. Child upbringing in Kazakh culture	190
Sangirova M. Oliy ta'limda bo'lajak geografiya o'qituvchilarining geofazoviy kompetensiyalarini statistik baholash	193
Seytnazarova Sh. Axborot texnologiyalari yo'nalishi talabalarini CLIL texnologiyasi asosida ingliz tili o'qitishning zamonaviy metodikasi	196
Tadjibayeva D. Raqamli O'zbekiston sharoitida yoshlarda mediasavodxonlikni shakllantirish masalalari	199
Toirova M. Global transformatsiya sharoitida o'smirlar etnik identikligining tizimli-komponentli tavsifi va ishonchlik diagnostikasi	202
To'rayev R. Oliy ta'lim tizimida sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etishning xorijiy tajribasi va uning transformatsion istiqbollari	205
Turamov M. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv rivojlanishida raqamli o'yinlarning psixologik mexanizmlari	208
Turg'unov Sh. Demokratik jamiyatda huquqiy ta'limning ijtimoiy funksiyalari	211
Usmanova G. Oliy ta'limda edukologik boshqaruv modelini qo'llash samaradorligi	214
Xaydaraliyev Sh. Markaziy Osiyo o'zaro hamkorlikning yangi istiqbollari	217
Hayitov U. Sun'iy intellekt asosida pedagogik diagnostikaning konseptual modeli	220
Xayridinov B. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini robototexnika mavzularini o'tish ko'nikmasini takomillashtirish: muammo va kamchiliklar	223
Hasanova X. Davlat fuqarolik xizmatchilarining ijtimoiy imidjini shakllantirishda ommaviy axborot vositalarining o'rni	226
Xamidov Sh. Jamiyatda kibexavfsizlikni ta'minlashning ijtimoiy-falsafiy omillari	230
Xusainova F. Theoretical foundations of the lifelong learning concept in personal development and socialization	233
Shamshiyev A. Yuneskonning "O'qituvchilar uchun sun'iy intellekt kompetensiyalari yo'riqnomasi" tavsiyalari asosida matematika o'qituvchilarining sun'iy intellekt kompetensiyalarini rivojlantirish	236
Ermatova Z. O'zbeklar zihniyatida siyosiy qo'rquv fenomeni: sobiq ittifoq davri tajribasi – ijtimoiy-falsafiy talqin	239
Eshkobilova Sh. Nordik integratsiya modelida madaniy siyosatning umumiy identiklikni shakllantirishdagi o'rni	242
Цзин Я., Егор В. Компьютерная программа Quizlet в обучении лексике РКИ китайских студентов-филологов на уровне В1	245
Yangiboyeva D. O'zbek oilalaridagi shaxslararo munosabatlar kontekstida emotsional alienatsiya ijtimoiy-psixologik muammo sifatida	249
Filologiya	
Abdullayeva D. O'zbek tilida qarama-qarshilik va inkorning konseptual-semantik chegaralari	253
Абдуллаева Н. Морфонологическая нейтрализация в английском и русском словообразовании	256
Абдураманова Д. Внешняя и внутренняя интертекстуальность в художественном мире Дж. К. Роулинг как форма авторской новации	259
Alimova K. Ingliz va o'zbek onlayn media sarlavhalarida presuppozitsiyaning o'rni	262
Ametova U. Xorazm epik dostonlarida 7 raqamining tasavvufiy-badiiy talqini	266
Asadov R. Tabiiy tilni avtomatik qayta ishlashda sintaktik valentlikni tadqiq etish muammolari	269
Bayjanova O. Diplomatik diskursning nutqiy akt turlari	273
Балич Д., Локтева Н. Дом и память: художественная модель семейной хроники в дилогии Л.М.Олкотт «маленькие женщины» и «маленькие мужчины»	276
Baxriddinova M. O'zbek va nemis ommaviy axborot vositalarida yuridik matnlarning ifodalanishi	279
Boymurodova G. Semantic classification of phraseology related to labour in english and uzbek	282
Буранова Ж. Трансформация архетипа «Пути» в современной прозе: компаративный анализ творчества В.Пелевина и Х. Исмаилова	285
Гайбуллаева С. Трансформация синтаксиса русского языка под влиянием интернет-коммуникации (на материале русскоязычного интернет-дискурса Узбекистана)	288
Djurayeva D. Atrof-muhitni muhofaza qilish organlari faoliyatida ijtimoiy medianing roli	291
Jalolova S. Ommaviy axborot vositalarida o'z joniga qasd qilish mavzusini yoritish: xalqaro yondashuvlar va O'zbekiston internet nashrlari misolida	294
Qodirova O. "Lison ut-tayr" dostoni qo'lyozmalarining tarqalish geografiyasi va matnshunoslikdagi ahamiyati	297
Локтева Н., Балич Д. Раса, память и молчание в жанре семейной хроники: роман Дж. В. Кейбла «Грандиссимы» как хроника распада	299
Masharipova V. Paralinguistic means of literary portraiture in John Galsworthy's idiosyncrasy	302
Pulatova D. O'zbek raqamli diskursida leksik innovatsiyalar	305
Rajabov F. Talmeh san'ati va uning nurulloh ganch poetikasidagi o'rni	308
Rasuleva N. Ilmiy fantastika janrining xorijiy ildizlariga qisqacha sharhlar	312
Рахимов О. Семантика эмодзи как элемента цифровой коммуникации	315
Raxmonova D. Fitrat adabiy merosida g'arb talqinining tadrijiy rivojlanishi	318
Rofiyeva G. Generativ sun'iy intellekt davrida diplomatik tarjima: lingvokulturologik adekvatlik va inson omili	322
Sa'dullayeva M. O'g'uz shevalari lisoniy manzarasini o'rganishda antropotsentrik yondashuvning ahamiyati	325
Собирова Ф. Эволюция концепции детства в английской детской литературе XIX века	328
Surmilova E. Semantics and figurative functions of numerals in english tongue-twisters	331
Tojiboyev I. Ingliz va o'zbek tillarida nutqiy ma'no va kommunikativ funksiyalar overlap hodisasining struktur-sintaktik xususiyatlari	334
Turamuratova I. Метафорическая концептуализация эмоционального состояния «гнев» в испанской языковой картине мира	337
Tuxtayev S. Rus va o'zbek paremiyalarida saxiylik konseptining verballashuvi	340
Файзуллаев К. Брайль или аудио: психолингвистическая природа понимания литературного текста людьми с нарушениями зрения	343
Xayitboyeva Z. Internet diskursining lingvistik xususiyatlari va zamonaviy tadqiqot yo'nalishlari	346
Khaydarova U. An analysis of courtroom discourse and legal language in the novels of Scott Turow	349
Xu Zhang. From rhetoric to normativity: constructing a compatibility-oriented translation framework for Chinese world heritage discourse	352
Yunusova S. Fransuz siyosiy diskursida kommunikativ strategiyalarning lingvopragmatik tahlili	355